

De kloof tussen de burgers ^{21 april '08}

^{Lieke} ^{warder Courant}
O ver de snelle verbinding tussen Dokkum en Drachten wordt in Friesland al heel lang gesproken en die palavers zullen nog wel even doorgaan.

De tegenstanders van de Centrale As, zoals de autoweg gaat heten, beloofden vorige week zelfs taai verzet. Advocaat Gina Kamsma zag nog allerlei mogelijkheden om de aanleg te verhinderen.

Zo gaat het vaak met grote projecten in Nederland. Eerst worstelt de politiek met de voors en tegens. Als er dan eindelijk een besluit valt, zetten de tegenstanders de strijd voort met juridische middelen. Dan begint een periode van procedures die nog eens jaren kan duren.

Meestal wordt de schuld gelegd bij de politiek. Die zou de beroepsmogelijkheden dras- tisch moeten inperken, zodat de graafmachines eerder aan het werk kunnen voor een nieuwe weg, spoorlijn of woonwijk. Gewoon wat regels schrappen en klaar is Kees.

Zo simpel gaat dat niet. De geschiedenis van de Centrale As tot nu toe leert hoe moeilijk de overheid moet opereren als de samenleving volstrekt verdeeld is. Ze heeft dan niet te maken met de kloof tussen de politiek en de burgers, maar vooral met een kloof die dwars door het kiezersvolk loopt.

De politiek nam in dit geval een helder besluit. De provincie en de betrokken gemeenten kozen voor een brede autoweg met twee banen en vier rijstroken. Dat was moedig, want zo vanzelfsprekend is de aanleg niet. Niemand kan voorspellen wat het effect op de economie in Noordoost-Friesland zal zijn.

Andere belangrijke overwegingen zijn de verkeersveiligheid en het woongierief in de dorpen die straks minder last zullen hebben van doorgaand verkeer. Je zou verwachten dat er in de streek zelf alleen maar enthousiasme voor de weg is. Maar nee hoor, in het hele gebied gloeien haarden van verzet.

Bewoners vrezen aantasting van het knusse, kleinschalige karakter van de streek waar de Centrale As dwars door heen moet. Hun argument dat een autoweg niet past bij een beschermd landschap is geen onzin. Deze beschermende status heeft het niet voor niets gekregen.

Er zijn vast te veel regels in Nederland, maar die regels zijn er gekomen omdat de burgers dat met elkaar wilden. De overheid is er voor alle burgers en kan er daarom niet straffeloos projecten doorlaten. Dat zou alleen maar leiden tot nieuwe frustraties en ontevredenheid onder kiezers.

Een ravijn loopt door het land ^{18 aug '08}

^{Lieke} ^{warder Courant}
E en ravijn doorklieft Nederland. Aan de ene kant staan Haagse politici en aan de overzijde gewone mensen. En de kloof wordt almaar dieper en breder. Althans, dat vinden twee op de drie Nederlanders.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek concludeert dit in een analyse van een in 2006 rond de verkiezingscampagne uitgevoerd onderzoek. Het cynisme over de politiek neemt toe. Dat zal niemand verbazen. Maar dat het zo ernstig zou zijn, verbaast dan weer wel. ^{Wat nog slechter}

Liefst 93 procent, dus bijna het gehele Nederlandse volk, gelooft dat politici willens en wetens loze beloften doen, een sentiment dat leeft dwars door alle politieke voorkeuren heen. De overtuiging heerst dat politici zakkenvullers zijn en dat ze hun baantjes aan hun politieke vrienden te danken hebben.

De landelijke politiek - de indruk bestaat dat het vertrouwen in provinciale en gemeentelijke politici wat groter is - staat er dus gekleurd op. Jacques Tichelaar, oud-fractievoorzitter van de PvdA, kaatste onlangs de bal terug: enige mate van eigen verantwoordelijkheid nemen is er niet bij, zei hij. We leven in luxe en zodra de klad komt in dat luxepatroon, heeft Den Haag het gedaan.

Daar zit een kern van waarheid in. Eerder kwam het Sociaal en Cultureel Planbureau tot de stelling dat in Nederland het 'ik ben oké, de rest moet veranderen' gevoel overheerst. Het heet dan dat je een low trust country bent, een land met weinig vertrouwen in het gezag en de medeburgers. Vroeger, voor de politieke polarisatie, de individualisering, de ontzuiling en de ontkerstening was dat vertrouwen in Nederland juist groot.

Eigenlijk is het onverklaarbaar, want het gaat Nederland toch goed. Misschien heeft het te maken met een onrealistisch verwachtingspatroon dat burgers van de politiek hebben. En misschien zouden politici ook eens wat bescheidener moeten zijn over wat ze in deze tijden van globalisering kunnen bereiken.

Filosoof Ger Groot wijt de huidige negatieve stemming aan de tweeslachtige aard van het politieke bedrijf. Soepelheid, onderhandelingszin en een bepaalde bereidheid 'vuile handen' te maken, behoren tot de kerndeugden van het vak. Maar die worden steeds weer geloochend in verkiezingstijd, wanneer politici zich een heel ander moreel blaas aanmeten.

Het begin van een ommekeer in de huidige stemming zou kunnen zijn dat politici zichzelf niet langer op een voetstuk plaatsen.

vanuit zijn ivoren toren. Oorzaak: geen volksvertegenwoordiging, maar slechts een vriendenpolitiek.